

Cal replantejar el tema del finançament autonòmic

Mentre el Govern Zapatero va allargassant el debat sobre el finançament autonòmic, des de Catalunya es planteja una resposta basada en l'exigència de la bilateralitat i en el compliment estricte de l'Estatut. Crec que és un error i que cal replantejar aquesta estratègia i tornar als orígens del debat.

Exigir la bilateralitat en els termes en què es fa és una criaturada. Ningú no pot impedir al Govern espanyol de parlar amb qui vulgui quan vulgui.

La bilateralitat només pot voler dir una cosa: que la Comissió Mixta estigui, com qui diu, en sessió permanent. Però no hi ha cap força jurídica capaç d'establir un acord entre dos que no volen posar-se d'acord.

I exigir el compliment estricte de l'Estatut és no dir res. L'exacta literalitat dels articles dedicats al finançament no diu, en realitat, res de concret: enuncia uns quants grans principis i a continuació la lletra menuda s'encarrega de capgirar-ne el significat aparent. Fins i tot a l'únic lloc on hi ha xifres concretes (50% d'IRPF, 50% d'IVA i 58% d'Impostos Especials) hi ha lletra menuda que acaba desvirtuant-ne el contingut.

Insistir doncs en el plantejament jurídic és un error: es va acceptar un Estatut que mai no s'hauria d'haver acceptat, i ara en paguem les conseqüències. Per la via jurídica no aconseguirem res, oimés quan resulta que l'Estat espanyol és jutge i part: part com a Govern i jutge com a Tribunal Constitucional.

Anant molt bé les coses, el Tribunal Constitucional assumirà la posició de l'Advocacia de l'Estat, que ja deia que això de l'Estatut era merament indicatiu.

Cal doncs oblidar-se de tota la faramalla continguda a l'articulat estatutari i tornar al plantejament inicial, fàcil i entenedor:

Impostos totals pagats a Catalunya = Despesa de l'Estat a Catalunya + Despesa de la Generalitat + Despesa de les Corporacions Locals + Dèficit fiscal.

Per a això vam pledejar tant de temps per la publicació de les balances fiscals, oi? Fem-les servir doncs, un cop més, com argument polític principal.

Catalunya és expoliada sense mesura, d'una forma insòlita en el context de la Unió Europea. L'objectiu polític és, doncs, d'aconseguir limitar el darrer sumand de l'equació precedent (substituir l'expoli actual per una solidaritat lliurement assumida) i fer-ho de manera que la despesa autonòmica sigui com més gran i lliure millor i la de l'Estat com més petita millor (principi d'autonomia). El resultat final només pot ésser un topall, en forma de percentatge, al dèficit fiscal, i no hem d'acceptar cap mena d'argumentació que s'aparti d'aquest objectiu.

I al servei d'aquest objectiu cal emprar sobretot eines polítiques, no pas jurídiques. No sé si la solució és la que va proposar l'Heribert Barrera: votar que no a tot sistemàticament a Madrid, al crit - dic jo - de Ceterum censeo Carthaginem esse delendam, com feia Cató el Vell al Senat, tant si venia a tomb com si no.

Sigui aquesta la resposta o una altra d'equivalent, el que és cert és que cal usar la força política - la mateixa que en el seu moment va obligar l'Estat a fer ús de l'article 150.2 de la Constitució. Després, si cal, ja hi posarem la lletra jurídica.

Teníem una ocasió d'or amb el vot en contra del pressupost de 2009, però, com era previsible, el PSC va fallar.

Ara al PSC li toca remugar una mica, però d'aquí a quatre dies el govern central parlarà de reformar la LOFCA, ho farà amb els criteris del document Solbes i, evidentment, el PSC tornarà a votar-hi a favor.

Mentrestant, els partits d'obediència catalana només poden fer una cosa: carregar-se de raó i aplicar sense complexos la força política dels vots, amb la vista posada a tombar la nova LOFCA quan es debati. Ja hem fet prou el paper de bon noi. Ah, i és clar: mirar de tenir més vots la propera vegada.